

MỤC LỤC

Nội dung đề mục	Trang số
I. ĐẶT VẤN ĐỀ	2
II. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ	3
1. Cơ sở lí luận	3
2. Cơ sở thực tiễn	3
2.1. Thuận lợi	4
2.2. Khó khăn	4
3. Các biện pháp tiến hành	4
3.1. Biện pháp 1. Xây dựng kế hoạch	4
3.2. Biện pháp 2. Phối hợp với phụ huynh	5
3.3. Biện pháp 3: Xây dựng môi trường làm việc ngay tại gia đình.	6
4. Hiệu quả của sáng kiến kinh nghiệm	9
III. KẾT THÚC VẤN ĐỀ	11
1. Ý nghĩa của sáng kiến kinh nghiệm	11
2. Bài học kinh nghiệm	11
3. Đề xuất , khuyến nghị	12
IV. TÀI LIỆU THAM KHẢO	

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trẻ em hôm nay – Thế giới ngày mai, trẻ em là nguồn hạnh phúc của mỗi gia đình, là tương lai của đất nước, là lớp người kế tục sự nghiệp của cha anh, gánh vác mọi công việc xây dựng và bảo vệ tổ quốc – xã hội chủ nghĩa. Mọi trẻ em sinh ra đều có quyền được chăm sóc, nuôi dưỡng, tồn tại và phát triển. Khi xã hội ngày càng phát triển thì giá trị con người ngày càng được nhận thức đúng đắn và được đánh giá toàn diện. Vì một tương lai tươi sáng, trẻ em sẽ trở thành chủ nhân hữu ích của tương lai, thì ngay từ tuổi ấu thơ trẻ phải được hưởng nền giáo dục phù hợp, hiện đại và toàn diện về mọi mặt: Đức, Trí, Thể, Mỹ. Giáo dục mầm non là bậc học đầu tiên nhưng lại mang nền tảng rất quan trọng đối với việc giáo dục sau này. Tuy nhiên ở lứa tuổi này nếu như không biết uốn nắn trẻ không đến nơi thì sẽ gây khó khăn cho các bậc học sau này. Chính vì vậy người lớn chúng ta cần phải rèn luyện cho trẻ những thói quen tốt ngay từ nhỏ. Như ông bà nói “Dạy trẻ từ thừa còn thơ”

Thật vậy, với sự phát triển mạnh mẽ của nền kinh tế rất nhiều bậc phụ huynh có ít thời gian để quan tâm và hướng dẫn con cái chình vì vậy trẻ thường hay ỷ lại và không tự lo cho bản thân. Trẻ em ngày nay đã thông minh hơn, hoạt bát, lém lỉnh hơn nhiều so với trẻ ngày xưa. Tuy nhiên các con lại rất thiếu kỹ năng sống, thiếu khả năng tự lập thường hay dựa dẫm vào người lớn. Khi gặp khó khăn chúng tìm ngay đến người lớn mà không tìm cách giải quyết. Điều này ảnh hưởng đến sự phát triển nhận thức, tình cảm của trẻ. Vì thế để đạt được mục tiêu của ngành đưa ra thì giáo viên tìm cách hướng dẫn chỉ bảo cho trẻ kỹ năng giao tiếp, kỹ năng sống, kỹ năng tự phục vụ ngay từ bây giờ. Nếu trẻ biết tự phục vụ, trẻ thấy quý trọng bản thân nuôi dưỡng những giá trị sống và hình thành kỹ năng sống tích cực trong trẻ, giúp trẻ cân bằng cuộc sống trên bốn lĩnh vực nền tảng: Thể trạng, tâm hồn, trí tuệ, tinh thần từ đó xây dựng cho trẻ những kỹ năng sống hòa nhập với môi trường xung quanh. Chính vì vậy tôi luôn quan tâm đến biện pháp rèn kỹ năng tự phục vụ cho trẻ đặc biệt ở lứa tuổi 3-4 tuổi. Ở lứa tuổi này bước đầu có khả năng giao tiếp có thể học những bài học tự phục vụ đơn giản rồi dần dần đến phức tạp.

Qua tìm tòi nghiên cứu, nhận thức sâu sắc ý nghĩa vai trò quan trọng của kỹ năng tự phục vụ với sự phát triển của trẻ tôi đã lựa chọn đề tài “ **Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi**”

II. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

1. Cơ sở lí luận

Tính tự lập được hình thành rất sớm và là 1 biểu hiện tâm lí có ảnh hưởng trực tiếp đến quá trình hình thành các phẩm chất nhân cách của trẻ . Một số dấu hiệu đáng tin cậy của bắt đầu sự hình thành tính tự lập ,đó là nhu cầu tự khẳng định mình xuất hiện. Trẻ muốn tự làm những công việc trong sinh hoạt hằng ngày. Giáo dục tính tự lập cho trẻ ngay từ khi còn bé không những tạo cho trẻ khả năng tự lập trong sinh hoạt hằng ngày còn là một trong những điều kiện quan trọng để hình thành sự tự tin, năng động , sáng tạo làm cơ sở hình thành kỹ năng sống sau này.

Thực tế hiện nay cho thấy, đối với gia đình, chủ yếu là cha mẹ có nhiều sai lầm giáo dục nói chung và giáo dục tính tự lập cho trẻ nói riêng. Thứ nhất là nuông chiều con quá mức chỉ biết hưởng thụ sau này trở thành người ích kỉ, vụng về, thiếu tự tin trong cuộc sống. thứ hai là không tin vào khả năng của trẻ, trẻ muốn làm nhưng thấy trẻ làm nóng ngóng, chậm chạp thì tỏ ra khó chịu nên người lớn thường sốt ruột và làm thay trẻ, dẫn đến trẻ có sự bướng bỉnh dần dần ỷ lại, lười biếng thiếu tự tin ở trẻ.

Vì vậy để hình thành tính tự phục vụ cho trẻ mẫu giáo , giáo viên phối hợp với phụ huynh có những biện pháp giáo dục phù hợp nhằm phát huy khả năng tự phục vụ làm cơ sở hình thành nên nhân cách cho trẻ sau này.

2. Cơ sở thực tiễn:

Trường mầm non mà tôi đang công tác được xây dựng với diện tích 3.514m. Với tổng số phòng 17 phòng học và đầy đủ các phòng chức năng . Cơ sở vật chất đầy đủ đã được sự quan tâm của các cấp lãnh đạo đầu tư xây mới hoàn toàn. Trường đã được công nhận đạt chuẩn quốc gia mức độ I vào tháng 11 năm 2013. Trường được công nhận kiểm định chất lượng giáo dục đạt cấp độ 3 do sở GD và ĐTHN công nhận.

Là trường có bề dày thành tích . Ban giám hiệu nhà trường có trình độ chuyên môn cao và có nhiều kinh nghiệm quản lý, làm việc có khoa học. Thường xuyên tổ chức các hoạt động cho giáo viên dự giờ rút kinh nghiệm lẫn nhau trong đó có lưu ý đến việc tổ chức hoạt động góc ở các độ tuổi. Lớp được BGH nhà trường đầu tư cơ sở vật chất, đồ dùng dạy học, đồ chơi... Trẻ trong lớp có sự phát triển ngôn ngữ khá tốt và thích hoạt động . BGH đã bổ sung rất nhiều đồ dùng phong phú tới góc tự phục vụ các lớp . Nhiều phụ huynh trong lớp quan tâm ủng hộ học liệu và nguyên vật liệu làm đồ dùng đồ chơi .

Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi

2.1. Thuận lợi

- Nhà trường nhận được sự quan tâm chỉ đạo sát sao của các cấp lãnh đạo đặc biệt là phòng GD & ĐT quận Long Biên về việc giáo dục tự phục vụ cho trẻ mầm non.
- Được ban giám hiệu nhà trường hỗ trợ mua sắm trang thiết bị, đồ dùng phục vụ cho hoạt động đầy đủ đặc biệt là giáo dục tự phục vụ cho trẻ.
- Các giáo viên trong lớp đều có kinh nghiệm chăm sóc, giáo dục trẻ. Các cô đều nhiệt tình, yêu nghề, mến trẻ, có khả năng sáng tạo, tổ chức nhiều hình thức trò chơi phong phú, tổ chức cho trẻ chơi hàng ngày.
- Đa số phụ huynh nhiệt tình có nhận thức về việc học tập của con em mình, sẵn sàng hỗ trợ và tìm kiếm về nguyên vật liệu cho việc làm đồ dùng càng thêm phong phú đa dạng.

2.2. Khó khăn:

- Khả năng nhận thức của các con không đồng đều có 1 số cháu nói vẫn chưa thạo , ngôn từ chưa phong phú nên gây khó khăn cho các con trong việc thể hiện ý muốn của mình đối với cô giáo. Nhiều con khả năng tự phục vụ còn rất yếu còn rụt rè nhút nhát . Bên cạnh đó còn có một số cháu nghe nhưng chưa hiểu được các yêu cầu của cô, thích làm theo ý mình nên sẽ gây khó khăn cho giáo viên việc rèn nếp cho các cháu.
- Giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ không phải là một môn học độc lập mà nó chỉ được tích hợp vào các nội dung khác và mọi lúc, mọi nơi gây khó khăn cho giáo viên trong việc lập kế hoạch giáo dục.
- Nhiều phụ huynh chưa hiểu và quan tâm đến việc giáo dục rèn kỹ năng cho trẻ.

3. Biện pháp tiến hành

3.1. Biện pháp 1: Xây dựng kế hoạch

Tôi khảo sát thực tế về khả năng tự phục vụ của trẻ,kết quả nhận được như sau:

Nội dung khảo sát	Đạt		Chưa đạt	
	Số lượng	Tỉ lệ %	Số lượng	Tỉ lệ %
- Tự lấy nước cầm cốc uống	20	80	5	20
- Tự xúc cơm	18	72	7	28
- Tự cất bát, ghế sau khi ăn	20	80	5	20
- Tự cởi mặc quần áo, đội mũ, đi tất	10	40	15	60
- Tự mang giày đi dép	20	80	5	20

Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi

- Tự cất chăn, gối sau khi ngủ dậy	22	88	3	12
- Tự cất đồ dùng cá nhân	18	72	7	28
- Tự vứt rác đúng nơi quy định	20	80	5	20
- Tự gấp khăn, quần áo	10	40	15	60
- Bài học đeo kính, đeo khẩu trang	20	80	5	20
- Bài học thả tấm vào lọ	20	80	5	20
- Bài học chải tóc đeo nơ	10	40	15	60
- Bài học cầm đồ đưa cho người khác	17	68	8	32
- Khả năng trẻ tự làm mà không cần cô nhắc nhở	10	40	15	60

Bảng 1: Kết quả các cháu tự phục vụ trong lớp

Thời gian đầu khi tôi mới nhận lớp tôi thấy khả năng nhận thức của cháu chưa tốt, khả năng tự phục vụ còn hạn chế (bảng1). Có một số cháu nói chưa tốt chưa biết một số thói quen tự phục vụ đơn giản như có 20% các cháu khát nước chưa biết cách cầm cốc, chưa biết cách rót nước như thế nào cho khỏi đổ vào quần áo vẫn cần tới sự giúp đỡ của cô. Có một số cháu có nhu cầu vệ sinh nhưng không biết cởi quần như thế nào và đã tè dầm ra quần, cháu thì chưa biết xúc cơm hoặc cầm thìa sai tay (tay Trái), cháu ăn xong chưa biết cất bát hoặc ghé đúng nơi quy định, chưa biết đi giày, cất đồ của mình vào tủ, không biết giúp đỡ bố mẹ, bạn bè, cô những công việc vừa sức .... Bên cạnh còn một số cháu nghe chưa kịp và chưa hiểu hiệu lệnh của cô “ các con hãy giúp cô lấy ghế về bàn ngồi” chính vì các con chưa hiểu nên trẻ không thực hiện được. Tuy nhiên có một số kỹ năng phục vụ rất tốt nhưng thiếu tính chủ động trẻ luôn chờ người lớn nhắc nhở thì trẻ mới tự làm.

Từ những nhận thức của mình về vấn đề giáo dục tính tự lập cho trẻ mẫu giáo, tôi định hướng được nhiệm vụ của mình trong công việc và để đạt được nhiều thành quả tốt trong quá trình thực hiện nên tôi đã thực hiện ngay từ đầu năm học tôi đã tiến hành khảo sát trẻ theo những kỹ năng cần thiết để giáo dục tính tự lập cho trẻ mà tôi đã xác định trên.(bảng 1).

3.2. Biện pháp2: Phối hợp với phụ huynh

- Thường xuyên trao đổi thông tin giữa giáo viên và phụ huynh của trẻ .Giáo viên cần tìm hiểu thêm thông tin về trẻ từ phụ huynh: “ Ở nhà cháu có hay giúp đỡ ông bà không? Cháu thích làm những việc gì giúp bố mẹ, bố mẹ có để cho cháu tự phục vụ bản thân những việc vừa sức không? Đi giày dép, xếp quần áo của mình, tự xúc ăn..... ”

- Ngoài việc tìm hiểu từ phụ huynh thì tôi thường xuyên phản hồi thông tin về trẻ cho phụ huynh nắm. “Ở lớp cháu là người như thế nào? Cháu có hay giúp cô không? Những việc trẻ làm tốt khi ở lớp” để phụ huynh tiếp tục khuyến khích cho cháu làm tốt ở nhà nhằm tạo thói quen tốt cho trẻ.(Ảnh minh họa số 1)

Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi

- Ngoài việc cổ vũ những cháu năng động tích cực phát huy khả năng, tôi chú ý đến những cháu còn chậm tiếp thu chưa tốt, rụt rè. Tạo cơ hội để cháu làm những việc vừa sức hướng dẫn trẻ mọi lúc, mọi nơi : “ *Con cứ làm đi, con làm được đấy, đừng sợ sai, cô không mắng đâu*”. Khi hướng dẫn trẻ thì giọng nói của tôi cần nhẹ nhàng, chậm rãi tạo sự gần gũi.

- Khi hướng dẫn trẻ một kỹ năng nào đó, tôi hướng dẫn chậm rãi từng thao tác một. Khi trẻ đã nắm được thao tác này thì tôi mới chuyển sang thao tác khác. Tôi cho trẻ thực hiện thường xuyên, liên tục để trở thành kỹ năng, tạo cho trẻ cảm giác phần khởi là mình cũng giỏi như bạn.

3.3. Biện pháp 3: Đặt mục tiêu hướng dẫn và rèn luyện những kỹ năng cần thiết.

Tôi hướng dẫn các cháu phát triển một số kỹ năng bổ trợ nhằm giúp trẻ phát triển hoàn thiện và có khả năng thích ứng trong mọi hoàn cảnh thực tế như:

- Hướng dẫn trẻ phát triển kỹ năng tự chăm sóc bản thân .
- Hướng dẫn trẻ phát triển kỹ năng tự bảo vệ .
- Hướng dẫn trẻ phát triển kỹ năng tự thích nghi.
- Hướng dẫn trẻ phát triển kỹ năng khéo léo, kiên trì.

3.3.1- Hướng dẫn trẻ phát triển kỹ năng tự chăm sóc bản thân .

Việc trẻ tự chăm sóc mình là viên gạch đầu tiên xây nên tính tự tin, tự lập và ứng phó với những đòi hỏi khác. Ví dụ : Trẻ biết cách sắp quần áo thì sau này trẻ dễ áp dụng vào việc xếp sách vở, đồ dùng đi học, khi đi làm trẻ sẽ sắp xếp công việc tốt hơn.(Ảnh minh họa số 2)

Nếu trẻ không biết đi giày ,không biết mặc áo cho chính mình thì trẻ cũng không biết làm điều đó với người khác. Dạy cho trẻ khả năng tự chăm sóc mình, ngoài việc tốt cho bản thân trẻ , trẻ tự chăm sóc bản thân mình cũng là cách giúp đỡ những người trong gia đình...Trẻ không tự chăm sóc mình thì sẽ không cảm nhận được sự vất vả khi làm việc gì không thông cảm thấu hiểu thì không có sự chia sẻ gắn bó với những tình cảm mà người khác đã giành cho mình.

Tự nhặt đồ chơi , Tự cởi mặc quần áo, rửa mặt, rửa tay, đánh răng , tự đi dép chuẩn bị mũ, áo khoác, khăn trang ra ngoài, tự ăn, tự đi lên xuống cầu thang.

Trẻ ở độ tuổi này hoàn toàn tự chăm sóc bản thân chính vì tôi chỉ cần khuyến khích động viên trẻ trong những buổi học đầu tiên đã làm trẻ có hứng thú với việc tự phục vụ cho bản thân mình.

Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi

Ngay từ đầu tiên đến trường , tôi hướng dẫn trẻ cách mặc quần áo,gấp áo, cất đồ đúng nơi quy định.

Công việc này cần phải có thời gian đòi hỏi giáo viên phải kiên nhẫn, nhờ vậy mà sau gần 1 tháng trẻ hình thành thói quen trong việc tự chăm sóc bản thân như: tự đeo khăn trang, đội mũ, vứt rác đúng nơi quy định...(Ảnh minh họa số 3)

Tôi hướng dẫn trẻ cách vệ sinh cá nhân như : Rửa tay, rửa mặt đánh răng, dạy trẻ cách an toàn thực hiện vệ sinh cá nhân thông qua câu chuyện hoạt động cá nhân trên lớp.

Kỹ năng hỗ trợ người khác: Bật ti vi, bật quạt, lấy bát ăn cơm, lấy ly uống nước cất đếp đúng nơi quy định, xách phụ đồ, tưới cây nhật cỏ, lau bàn gấp chăn, cất gối, dọn dẹp bàn khi ăn xong...(Ảnh minh họa số 4)

3.3.2 Hướng dẫn trẻ kỹ năng tự bảo vệ

Để cho các con có kỹ năng tự phục vụ mình tốt hơn con phải có kỹ năng tự bảo vệ
* Kỹ năng tự nhận biết nguy hiểm.

Dạy trẻ cách nhận biết đồng thời hành động với những hành động đúng và kịp thời bảo vệ bản thân qua các tình huống các mối nguy hiểm trong nhà như ga, bàn ủi, điện, nước nóng, dao kéo. Các mối nguy hiểm ngoài xã hội : Quấy rối, bắt cóc, bắt nạt, trộm cắp, cướp, lạc đường. Các mối nguy hiểm bất ngờ: Cháy nổ, kẹt cầu thang, chó cắn, ong đốt, ngộ độc.... Các mối nguy hiểm về môi trường: Động đất, lũ lụt, bị xa vào vùng lầy ,sông nước.

*Kỹ năng tự xoay sở

Không phải những vấn đề trong cuộc sống được giải quyết một cách dễ dàng và bạn phải truyền đạt cho trẻ khi chúng đối mặt với thử thách lớn và không phải lúc nào cũng có người lớn bên cạnh giải quyết vấn đề. Khi trẻ gặp vấn đề nào đấy tôi không thay trẻ giải quyết vấn đề, trừ trường hợp bắt buộc phải làm như thế tôi giúp các con tìm kiếm giải pháp thích hợp, điều này sẽ thể hiện sự tin tưởng của mình đối với trẻ có khả năng tự giải quyết vấn đề. Những việc hằng ngày tôi làm luôn nhằm khuyến khích kỹ năng giải quyết vấn đề của trẻ giúp trẻ có những sáng kiến tốt hơn trong cuộc sống khi chúng lớn lên. Tôi chỉ là chỗ dựa cho học sinh của tôi chứ không phải là người giải quyết vấn đề cho các con.

3.4.3 Hướng dẫn trẻ kỹ năng thích nghi.

Thích nghi là một kỹ năng sống quan trọng vì nếu kỹ năng giao tiếp là bước đầu để tiếp xúc với môi trường bên ngoài với những người xung quanh ,thì thích nghi chính là bước tiếp theo để có thể hòa nhập hoặc phản ứng lại với môi trường bên ngoài.

Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi

Đứa trẻ nếu có kỹ năng giao tiếp có thể có được những thành công với những người xung quanh trong việc tham gia vào các hoạt động cùng với họ, là bố mẹ ông bà hay bạn bè của trẻ. Thế nhưng nếu trẻ không có khả năng thích nghi cũng khó mà đạt được kết quả tốt cho cuộc sống của mình.

**** Kỹ năng thích nghi các loại thức ăn***

Đối với trẻ có những sở thích hơi đặc biệt về ăn uống, chỉ thích ăn những thực phẩm nhất định, uống vài loại sữa hay nước uống nhất định điều đó là thường do chúng ta vô tình tập cho trẻ khi còn bé, vì vậy một mặt chúng ta vẫn tôn trọng những sở thích này nhưng vẫn tập cho trẻ ăn những loại thức ăn đa dạng, vì nếu không có những sở thích về ăn uống của trẻ sẽ gây ra những khó khăn, rắc rối đặc biệt trong các chuyến đi chơi xa.

- Các bữa ăn cho trẻ ở trường tôi luôn tạo không gian thoáng mát, hợp vệ sinh đảm bảo an toàn cho trẻ để trẻ ăn uống ngon miệng.

- Bữa nào mà trẻ ăn ngon thì tôi gắn 1 cái lá cờ và 1 khuôn mặt tươi cười, bữa nào trẻ không tập trung ăn thì sẽ có khuôn mặt méu đến cuối tuần tổng kết khen ngợi trẻ về các lá cờ và tặng cho trẻ một món quà nho nhỏ. Nhưng nếu nhiều khuôn mặt buồn cũng không nên trách mắng mà tôi sẽ gắn gửi động viên khuyến khích trẻ tự xúc ăn hết xuất vào làn sau như “ Cô biết là con sẽ làm được tốt hơn .

Trước bữa ăn để tạo cảm giác ngon miệng và thích thú khi ăn tôi giới thiệu các món ăn ngon và tác dụng của các loại thực phẩm mà trẻ ăn thật hấp dẫn và thu hút.

**** Kỹ năng thích nghi với môi trường.***

Với môi trường sống cũng thế, một môi trường bản thủ không vệ sinh và ô nhiễm là không thể chấp nhận được, nhưng một không gian quá sạch cũng không phải là điều kiện tốt cho sự phát triển của trẻ. Trẻ có thể nghịch cát, đất trong một chừng mực vừa phải vì điều đó vừa giúp trẻ thỏa mãn được tính năng động, vừa nâng cao khả năng đề kháng. Dĩ nhiên là có sự giám sát của người lớn, nhưng chúng ta chỉ can thiệp khi có dấu hiệu nguy hiểm, còn đối với vài cú vấp ngã thì cứ để cho trẻ tự đứng lên, điều đó không chỉ giúp trẻ mạnh dạn tự tin hơn mà chúng ta còn tránh được sự mè nheo của trẻ. Quan điểm của tôi rèn luyện tính chịu đựng trước khó khăn và phải tự lập chủ động trong mọi biến cố có thể xảy ra. Qua những bài rèn luyện thể chất rất ít trẻ mắc bệnh về đường hô hấp như sổ mũi viêm họng...do thay đổi thời tiết.(Ảnh minh họa số 5)

a. Thói quen biết xếp hàng: Đây là thói quen mà hầu hết người lớn chúng ta không để ý khi tham gia vào các hoạt động chung. Nhưng hãy cố gắng tập cho trẻ làm quen và đứng xếp hàng ngay từ nhỏ để dần dần thay đổi được cách ứng xử kém văn hóa nơi công cộng là sự chen lấn nhau.

Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi

Ở lớp tôi rèn cho trẻ thói quen xếp hàng (không chen ngang xô đẩy bạn...) khi tham gia vào một hoạt động nào đó như cùng nhau xếp hàng đi chơi công viên. (Ảnh minh họa số 6)

b. Thói quen bỏ rác vào thùng rác : Ngay tại lớp học, tôi cho đặt thùng rác đúng nơi quy định để trẻ thấy việc bỏ rác là thói quen trong lớp, khi chơi ngoài sân trường cũng cần bỏ rác và hướng dẫn cho trẻ bỏ rác vào thùng rác công cộng để hình thành thói quen này. Thường xuyên nhắc nhở trẻ bỏ rác đúng nơi quy định .

(Ảnh minh họa số 7)

c. Thói quen biết xin lỗi nói lời cảm ơn: Ngay từ bé chúng ta đã cho trẻ thấy cách ứng xử như vậy của người lớn và khi giao tiếp với trẻ, chính tôi cũng phải nói lời xin lỗi cảm ơn trẻ như vậy trẻ sẽ cảm nhận được một cách tự nhiên các cách ứng xử này.

Kỹ năng thích nghi là một trong những kỹ năng giúp một đứa trẻ bình thường không có những năng lực đặc biệt gì nhưng vẫn có thể đạt được những thành công nhất định trong cuộc sống và không gục ngã trước những thách thức khi bước vào đời.

4. Hiệu quả của sáng kiến kinh nghiệm

Trên đây chỉ là một số biện pháp của riêng cá nhân tôi rút ra từ kinh nghiệm giảng dạy, thực tiễn cuộc sống xung quanh tôi. Những biện pháp trên đã giúp trẻ lớp tôi có thói quen tự phục vụ tốt hơn. Ngay khi mới vào lớp nhiều trẻ của tôi không có kỹ năng tự phục vụ hoặc phục vụ chưa tốt, qua một quá trình rèn luyện cho trẻ với các biện pháp mà tôi đã thực hiện. Giờ đây thì trẻ của tôi đã tiến bộ lên rất nhiều, nhiều cháu có thói quen tự phục vụ rất tốt, cháu thích thú được giúp đỡ cô và tự tin với người lớn để trẻ được làm: *Mẹ, cô để con làm cho, con biết làm mà...* Cháu chủ động và mong chờ được ba mẹ, cô giáo và người lớn nhờ giúp

(bảng 2) . Chính những điều này tạo cho tôi thêm phần khởi và yêu nghề hơn.

a. Đối với trẻ:

- Trẻ nhanh nhẹn, mạnh dạn, năng động, tự tin, khéo léo.
- Trẻ kiên trì, mỳmò,tìm tòi.
- Trẻ tích cực, hứng thú tham gia vào hoạt động.
- Trẻ có kỹ năng tự phục vụ. Các kỹ năng tự phục vụ của trẻ được nâng cao và tiến bộ rõ rệt

Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi

Qua một thời gian áp dụng những biện pháp trên, cùng với sự chỉ đạo của ban giám hiệu nhà trường, sự góp ý của các bạn đồng nghiệp trong trường qua các buổi dự giờ. Lớp học của tôi đã thu được những kết quả sau

Nội dung khảo sát	Đạt		Chưa đạt	
	Số lượng	Tỉ lệ %	Số lượng	Tỉ lệ %
- Tự lấy nước cầm cốc uống	25	100		
- Tự xúc cơm	25	100		
- Tự cất bát, ghế sau khi ăn	25	100		
- Tự cởi mặc quần áo, đội mũ, đi tất	24	96	1	4
- Tự mang giày đi dép	25	100		
- Tự cất chăn, gối sau khi ngủ dậy	25	100		
- Tự cất đồ dùng cá nhân	25	100		
- Tự vứt rác đúng nơi quy định	25	100		
- Tự gấp khăn, quần áo	23	92	2	8
- Bài học đeo kính, đeo khẩu trang	25	100		
- Bài học thả tấm vào lọ	25	100		
- Bài học chải tóc đeo nơ	20	80	5	20
- Bài học cầm đồ đưa cho người khác	25			
- Khả năng trẻ tự làm mà không cần cô nhắc nhở	20	80	5	20

Bảng 2 : Kết quả đạt được cuối năm học về kỹ năng tự phục vụ của trẻ

b. Đối với phụ huynh

Phụ huynh thấy rõ con mình nhanh nhẹn, mạnh dạn, tự tin thích đi học, yêu trường, yêu lớp, yêu cô, yêu bạn bè. Đặc biệt thấy con có nhiều kỹ năng tốt rất cần thiết cho cuộc sống nên thấy rất tin tưởng và yên tâm khi cho con đi học. Chính vì vậy các bậc cha mẹ rất nhiệt tình kết hợp với giáo viên cũng như nhà trường để rèn con mình ở nhà mọi lúc mọi nơi.

c. Đối với giáo viên:

- Giáo viên có thêm nguồn tư liệu, thêm các bài học, trò chơi trong các hoạt động
- Giáo viên chủ động lựa chọn các bài tập phù hợp với độ tuổi mình phụ trách, phù hợp với chủ đề, chủ điểm để dạy trẻ, nâng cao chất lượng giờ dạy của mình.

III. KẾT THÚC VẤN ĐỀ

1. Ý nghĩa của sáng kiến kinh nghiệm.

Yếu tố tạo nên tính tự phục vụ ở mỗi cá nhân là khả năng tin tưởng vào những đánh giá của bản thân, cũng như là tự vạch ra con đường cho mình mà không ỷ lại hay tìm kiếm sự giúp đỡ từ người khác. Có được khả năng này là một điều tuyệt vời, bởi nó sẽ giúp trẻ hạnh phúc hơn, thu hút được sự chú ý của mọi người xung quanh, từ đó khuyến khích trẻ tạo ra những cơ hội để trẻ thể hiện mình. Những đứa trẻ biết tự phục vụ từ nhỏ thì nhanh nhẹn hoạt bát, nổi trội hơn hẳn trẻ khác.

Còn đối với trẻ mầm non còn rất nhiều trẻ drowsy, ỷ lại, được nuông chiều một cách thái quá dẫn đến không biết làm một số việc đơn giản như không biết gấp quần áo, không biết tự đi giày, không thích tự đi mà thích người lớn bế.... trẻ không biết chăm sóc bản thân, không biết vệ sinh lười nhác, không giúp đỡ người khác. Có rất nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng này, trong đó thiếu tự lập là một nguyên nhân trọng tâm nhất. Như chúng ta đã biết, trẻ em là một đối tượng khá nhạy cảm, nếu trẻ em được tiếp xúc với nền giáo dục tốt thì trẻ phát triển theo hướng tốt. Ngược lại nếu trẻ tiếp xúc với nền giáo dục không đúng đắn sẽ dẫn đến các hậu quả tiêu cực. Do đó việc giáo dục tính tự phục vụ cho trẻ cần được áp dụng càng sớm càng tốt và là phương pháp rất quan trọng và cần thiết .

Cho trẻ tự phục vụ không phải chỉ có hướng dẫn cho trẻ tự lo cho bản thân mà còn giúp trẻ tự quyết định những vấn đề của mình. Đó cũng là giúp trẻ vận động, suy nghĩ, sáng tạo, tự tin.

2. Bài học kinh nghiệm.

Qua quá trình thực hiện “ **Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi**” đã giúp tôi rút ra một số kinh nghiệm sau:

- Không được xem nhẹ vấn đề giáo dục thói quen tự phục vụ cho trẻ trong quá trình chăm sóc và giáo dục nhà trẻ.
- Giáo viên tránh làm thay trẻ, nên giao việc cho từng trẻ, tạo cơ hội cho trẻ tự chủ động hoạt động, để trẻ có trách nhiệm với công việc được giao. Cần đặt niềm tin vào trẻ rằng con có thể làm được. Điều này giúp trẻ tự tin vào khả năng của mình.
- Bằng những kinh nghiệm thực tế đã chứng minh cho mọi người : Dù ở lứa tuổi nào đi nữa thì người lớn chúng ta cũng phải tôn trọng trẻ, nên yêu thương và gần gũi trẻ. Đó chính là điều kiện để góp phần giúp thế hệ tương lai của đất nước sống có ích hơn, yêu lao động và yêu cuộc sống hơn.

Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi

---

- Phải đặt cái tâm của người giáo lên hàng đầu: Tạo cho trẻ “ Cô giáo như mẹ hiền”. Cần tạo cho trẻ cảm nhận: “ Mỗi ngày đến trường là một ngày vui”. Hãy yêu thương như con của mình, tận tình chỉ dạy trẻ. Khi thực hiện tránh nôn nóng, sợ mất thời gian mà phải kiên trì, liên tục và xuyên suốt.
- Bản thân cần phải tích cực tìm tòi học hỏi, nhận thức sâu sắc nội dung giáo dục và lựa chọn nội dung phù hợp đưa vào dạy trẻ lớp mình.
- Mạnh dạn dám nghĩ ,dám làm, khắc phục mọi khó khăn để thực hiện ý tưởng của mình.
- Phát huy ý tưởng tổng hợp của nhà trường, phụ huynh và cùng toàn thể CB-GVNV trong công tác giáo dục và hình thành kỹ năng tự phục vụ cho trẻ.
- Tổ chức nhiều hoạt động tạo mọi cơ hội cho trẻ hình thành kỹ năng này.
- Kết hợp chặt chẽ với phụ huynh, tạo tiềm năng đối với phụ huynh và đối với trẻ.

3. Kiến nghị đề xuất.

- Mở nhiều lớp tập huấn chuyên môn về nội dung giáo dục kỹ năng sống cho giáo viên từng cơ sở.
- Tuyên truyền giáo dục kỹ năng sống cho trẻ mầm non trên đài báo, tivi nhằm nâng cao nhận thức của cha mẹ học sinh.
- Tăng cường cơ sở vật chất để các trường tổ chức hoạt động tập thể có quy mô.

Xin trân thành cảm ơn!

IV. TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Sách tâm lý học mầm non
2. Tuyển tập trò chơi phát triển vận động cho trẻ mẫu giáo
3. Giải phẫu sinh lý và vệ sinh trẻ em
4. Chương trình giáo dục mầm non
5. Tìm và nghiên cứu tài liệu qua mạng, sách báo ,tạp chí giáo dục.

Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi

Ảnh 1: Giáo viên trao đổi với phụ huynh về kỹ năng tự phục vụ của trẻ ở lớp

Ảnh 2: Trẻ có kỹ năng gấp quần áo

Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi

Ảnh 3 : Trẻ có kỹ năng đội mũ ,Trẻ có kỹ năng đeo kính,đeo khẩu trang

Ảnh 4: Trẻ có kỹ năng nhặt cỏ

Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi

Ảnh 5: trẻ được hoạt động với cát, sỏi

Ảnh 6: Trẻ có thói quen biết đứng xếp hàng

Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự phục vụ cho trẻ 3-4 tuổi

---

Ảnh 7 : Trẻ tự bỏ rác đúng nơi quy định